

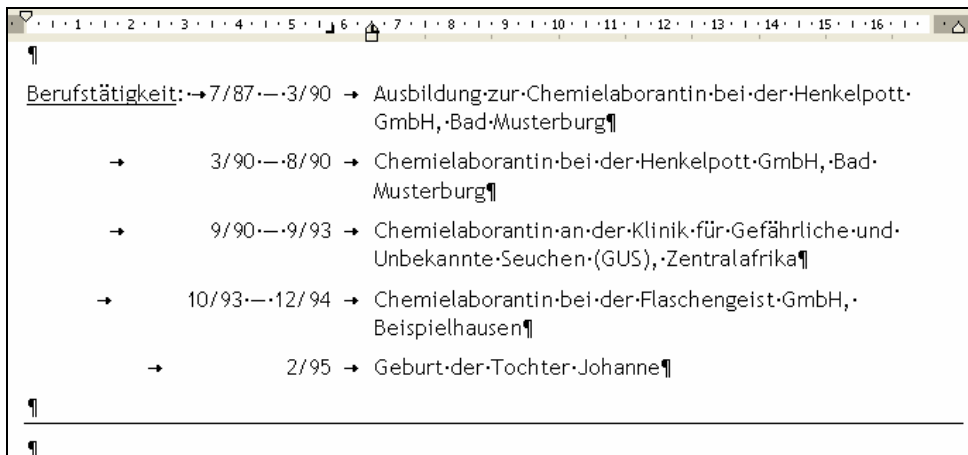
Biller un Grafiken

Nu warrt dat avers hoge Tied, dat wi uns mit Biller un Grafiken befaat! In vele Word-Dokumente will een Biller rindoon, un in Word kannst orrig wat mit Biller opstelln! Dat wüllt wi nu ünnersöken.

Wi wüllt dat toerst an dat Bispill vun den tabellarischen Levensloop doon. Wenn Se de Öven to düssen Kurs mitmaakt hebbt, hebbt Se bi dat Tabstopp-Kapittel ok en Levensloop erstellt. Nehmt Se sik dat Dokment her. So ähnlich as dat Bild nerrn kunn dat utsehn. De waagrechten Afstänn sünd mit Tabstopps maakt, de dezenten Afstänn twüschen de Afsätt mit **Format | Absatz**; un dat de mehrreegigen Indrääg so schier ümbreekt un püük wedder dor anfangt, 'neem de linksbünnige Tabstopp steiht, dat maakt en hangen Intoog.

<u>Berufstätigkeit:</u>	7/87 – 3/90	Ausbildung zur Chemielaborantin bei der Henkelpott GmbH, Bad Musterburg
	3/90 – 8/90	Chemielaborantin bei der Henkelpott GmbH, Bad Musterburg
	9/90 – 9/93	Chemielaborantin an der Klinik für Gefährliche und Unbekannte Seuchen (GUS), Zentralafrika
	10/93 – 12/94	Chemielaborantin bei der Flaschengeist GmbH, Beispielhausen
	2/95	Geburt der Tochter Johanne
<hr/>		
<u>Ausbildung:</u>	10/93 – 12/95	Abiturkurse des Abendgymnasiums Beispielhausen
	12/95	Abitur am Abendgymnasium Beispielhausen
	1/96 – 4/01	Studium der Chemie an der Universität Beispielhausen
	seit 4/01	Doktorandin an der Universität Beispielhausen. Abschluss der Doktorarbeit voraussichtlich im Januar 03.
<hr/>		
Beispielhausen, den 20.12.02		

Dat neegste Bild wiest in't Lineaal, wa dat maakt woor. De Hangen Intoog (de neddere Dreekant vun de linke Intoogsmarke) sitt akkraat dor, 'neem de linksbünnige Tabstopp sitt.

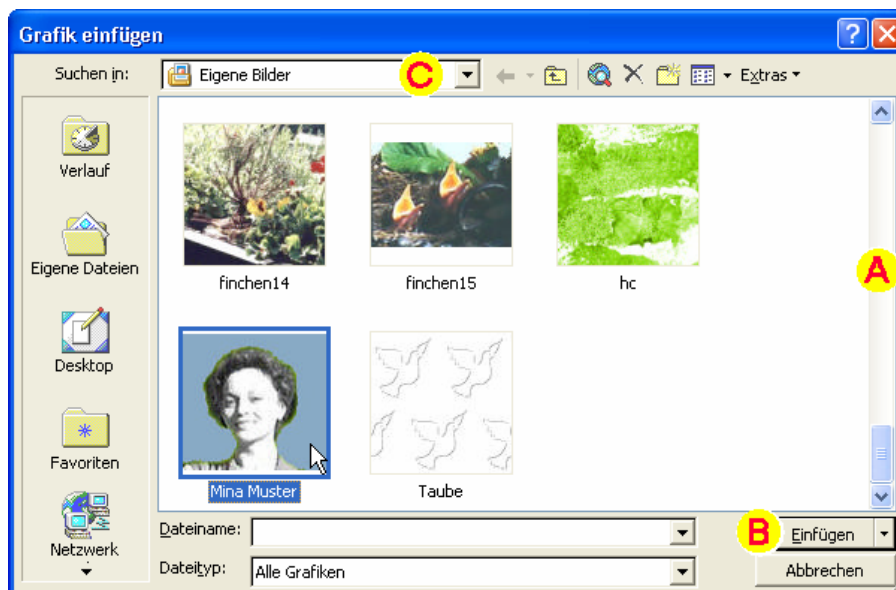

<u>Berufstätigkeit:</u>	→ 7/87 → 3/90 →	Ausbildung zur Chemielaborantin bei der Henkelpott GmbH, Bad Musterburg¶
	→ 3/90 → 8/90 →	Chemielaborantin bei der Henkelpott GmbH, Bad Musterburg¶
	→ 9/90 → 9/93 →	Chemielaborantin an der Klinik für Gefährliche und Unbekannte Seuchen (GUS), Zentralafrika¶
	→ 10/93 → 12/94 →	Chemielaborantin bei der Flaschengeist GmbH, Beispielhausen¶
	→ 2/95 →	Geburt der Tochter Johanne¶
<hr/>		

Foto infögen

Nu is dat bi solk Levenslööp ja begäng, dat een en Bild mit rop backt. Dat kannst natüürli mit Kleevpaste op Papeer maken, avers ok an 'n Computer. Jümmer mehr Minschen hebbt Biller vun sik in digitaale Foorm, also op den Computer. Ok in 'n Fotoladen kriggst vundaag de Fotos op CD mit. So wüllt wi ok hier en Bild rinsetten; dat schall glieks mit den Levensloop druckt warm, nix schall later opbackt warm. Dorto mööt wi in de Levensloop-Datei en Bild-Datei infögen. Dat geht in Word ganz good.

- Klickt Se an de ungefähre Steed, 'neem dat Bild hen schall.
- Wählt Se Menü **Einfügen | Grafik | Aus Datei...**

- En Dialogoek liek as de Öffnen-Dialogoek geht op. He wiest Se den Inhold vun den Ordner **Eigene Bilder**. Wenn Ehr Bild in düssen Ordner liggt, söökt Se dat mit den Rullbalken **A** un doppelklickt dat denn. Alternativ: Eenmal anklicken un denn **Einfügen B** klicken.
- Wenn Ehr Bild nich in düssen Ordner liggt, maakt Se de Liste **Suchen in:** **C** apen un stüürt dor in den richtigen Ordner orr op den richtigen Datendreger.

- Dat Bild landt in 't Dokment un maakt eerstmal keen goden Indruck. Dat is to groot orr to lütt, verdrängt den Text un sitt nich dor, 'neem dat wirklich hin schall. Dat allens reparaert wi glieks.

Keen Bild?

Wenn Se keen Bild hebbt, dat för düsse Zwecke döög, denn kiekt Se op Siet 139 na, woans Se en ClipArt infögen köönt. Dormit köönt Se all de Saken, de wi glieks maakt, ok utprobeern!

Kiekt Se sik nu an, wa sik Word op dat Bild instellt hett: Dat Bild sülven hett en Rahmen mit lütte swatte Quadrate, so nöömte Anfaters, op'n Rand. (Nich to sehn? Klickt Se op dat Bild!) En extra Symboolliest is vördag kamen, de Grafik-Symboolliest. (Nich dor? Klickt Se op dat Bild. Jümmer noch nich dor? **Ansicht | Symboleisten, Grafik** utwählen!) Un sogor de lierlütte Krimskrams an'n Muuswieser verännert sik: en swatte Boller sitt twüschen de Striche, wenn Se blangen dat Bild wiest.

Bild formateern

Dat Bild kann un mutt nu nich so blieven. Allens Möögliche lett sik ännern! Dat Verännern vun en Bild orr Grafik nöömt een **Formateern**, jüst so as bi Text. Dorto mutt dat Bild jümmers anklickt, also markeert ween – liek as bi Text. Wi besnackt nu de Formateern-Schreed, de wi bruukt, dat dat Bild in'n Levensloop anständig utsüht.

Grött ännern

Toerst mutt de Grött vun dat Bild wat vernünftiger maakt warrn. Dort sünd de Anfaters op'n Rand vun dat Bild dor.

Anfaters = Bild markeert!

De Anfaters seht Se bloots, wenn dat Bild anklickt, also markeert is. Klickt Se eenmal in'n Text. De Anfaters sünd weg. Klickt Se eenmal op dat Bild. De Rahmen mit Anfaters kümmt wedder vörtüüg – dat Bild is markeert.

- Wiest Se op een vun de Anfaters op den Rahmen. De Muuswieser verwannelt sik in en Doppelpiel. Dat is jümmers dat Signaal, dat Se an wat trecken köönt.

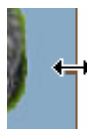

- Treckt Se an een vun de veer Anfaters links, rechts, baven orr nerrn, dennso deformeert Se dat Bild. Bloots de Breed orr Hööcht verännert sik – je na den Anfater, den Se nahmen hebbt.

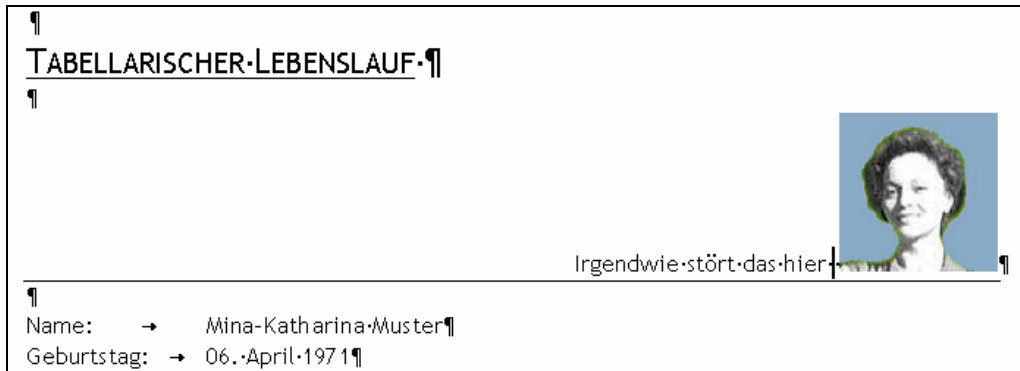
- Nehmt Se staats dat een vun de veer Eck-Anfaters. Ok dor warrt de Muuswieser to'n lütten diagonaalen Doppelpiel.

- Wenn Se nu treckt, verännert sik Breed un Hööcht toglied, un de Proporschoon vun dat Bild blifft bestahn!
- Se köönt dat Bild grötter orr lütter maken – also na buten orr na binnen trecken.

Vör den Text leggen

Da, 'neem dat Bild nu sitt, kann't nich blieven. Dat verdrängt den Text Versöcht Se dat toerst mit de Methoden, de Se al kennt. Wa weer dat mit rechtsbünnege Afsatzutrichten? Dat Bild kümmt brav mit, avers dat lööst nich dat Problem.

Maakt Se de Stüerteken sichtbor. Klickt Se eenmal akkraat vör dat Bild, dat de Schrievmarke dor blinkt, un tippt Se en paar Bookstaven. Dat Bild steiht nau as en Bookstaav in'n Text! Un twooers as en reesenhaftige Bookstaav – de Reeg, in de dat steiht, mutt ja tominnst so hooch ween as dat Bild. Dat is en Kuckucksei ünner de Bookstaven – akkraat so, as en dickes Kuckucksküken in't Nest vun en Grasmück sitten deit. Dat mutt sik nu ännern!

- Löscht Se de överflödigen Bookstaven un markeert Se dat Bild (anklicken).
- Gaht Se na Menü **Format | Grafik**. Dat is de letzte Befehl in't Menü **Format**.
- De Dialog **Grafik formatieren** geiht op. Gaht Se na de Registerkoort **Layout**.
- In de Utwahl vun **Ümbröök (Umbrucharten)** symboliseert en lütte Hund en Bild, dat vun Text ümflaten wartt – orr as en Bookstaav in'n Text steiht. Een vun de Symboolen is jümmers aktiv (an en blaagen Rahmen to kennen).
- Jüst nu is **Mit Text in Zeile** instellt. Klickt Se op dat letzte Symbol **Vor den Text**.
- **OK**.

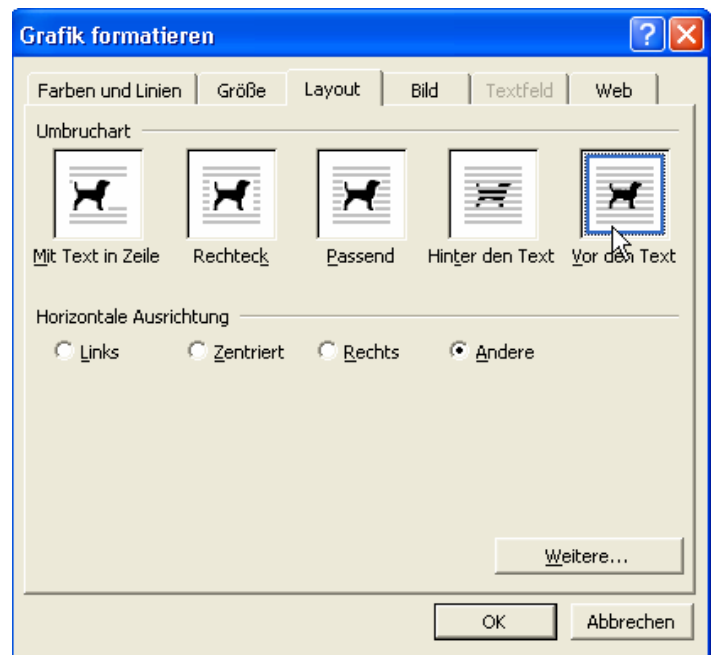
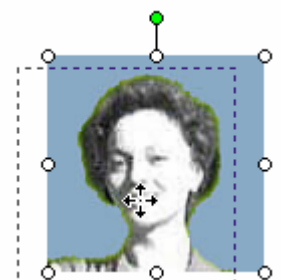
An dat Bild hett sik orrig wat ännert:

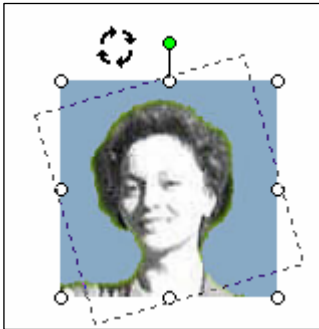
- De Rahmen is nich mehr to sehn, avers de Anfaters sünd nu hell. Se deent jümmers noch dort, de Grött to ännern – prööv't Se dat na, indem dat Se an een treckt.
- Wenn Se op dat Bild wiest, wartt de Muuswieser nu to en Veerfachpiel. Dat is jümmers dat Signaal, dat Se nu de Saak, op de Se wiest, wegtrecken köönt. Maakt Se dat also – wiest Se merrn op't Bild un treckt Se!
- Se köönt dat Bild frie bewegen! Se köönt dat ok över de Bookstaven legen: Dat verdeckt ehr.

Trecken: Merrn op't Bild!

Dat Bild wegtrecken, wiest Se *nich* op den Rand orr de Anfaters, sünnern merrn op't Bild! Mennig Anfängers truuht sik dat nich un treckt bloots an den Rand, man hebbt Se Kraasch!

- Un woto is de gröne Troddel baven dor, de uns Mina Muster as en Marsmädchen utsehn lett? Wiest Se op! De Muuswieser warrt to’n Rundpiel.

- Treckt Se nu! Dat Bild dreiht sik.

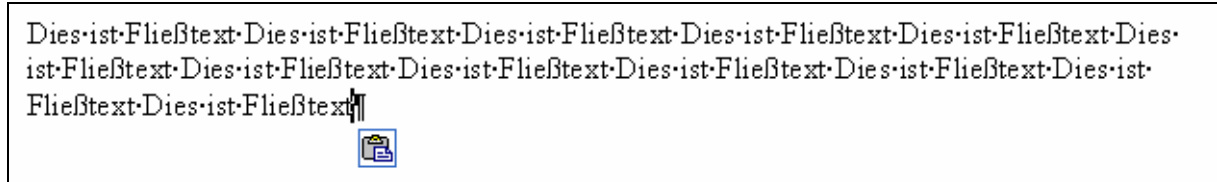
Dreihn an en Bild

Nu köönt Se dat Blid so platzeern, as Se wüllt, un den Levensloop mit Bild nochmaal spiekern; wenn Se wüllt, ok drucken.

De Dialog Format | Grafik

Wat sik mit Biller allens maken lett, mööt wi us noch nauer ankieken. Dorto wüllt wi en Bild in’n Fließtext platzeern un an allens rümännern, wat geiht. Maakt Se sik also wedder so’n Test-Dokument, dat bloots to’n Spelen dacht is.

- Haalt Se sik en nieges lerriges Dokment.
- In dat Dokment schallt stückerwat Afsätt Fließtext rin. Nu sünd wi ja alle beten fuul un mucht ungeern veel tippen. Wenn Se ok so’n Fuulpuup sünd, denn schrifft Se sik bloots den Satz „Dies ist Fließtext“ un strengt Se kort Ehrn Grips an!
- Na, rufunnen? Genau: Se markeert sik de Wöör ahn de Afsatzmarke (wichtig! Knipst Se darto de Stüertecken an, dat Se wiss sünd, dat de Afsatzmarke nich mit markeert is!) un kopeert ehr.
- Denn föögt Se ehr jümmer wedder in. Besünners fix geiht dat, wenn Se to’n Infögen den Tastengriep **Strg + V** bruukt – einfach op de Tasten stahn blieven as’n Elefant!

Un woso ahn de Afsatzmarke? Na, süß warrt dat doch keen Fließtext, sünnern luter enkelte Afsätt!

Bild infögen

- Klickt Se jichenswo in den Fließtext un gaht Se in Menü **Einfügen | Grafik | Aus Datei**.
- Haalt Se dat Bild so, as wi dat jüst maakt hebbt, in’t Dokment.

- Dat Bild landt in dat Dokment so – as en Bookstaaav. →
- Gaht Se na Menü **Format | Grafik**, Registerkoort **Layout. Mit Text in Zeile** is aktiv. Leggt Se dat Bild **Vor den Text**.
- Nu verdeckt dat Bild de Bookstaven. Se köönt dat Bild nu överall hentrecken un ok dreihn, as wi dat jüst maakt hebbt.

Dat sünd de twee grundleggen Tostänn vun en Bild: as en Bookstaa **Mit Text in Zeile** orr as en frie to verschuven Objekt. Wenn Se en Bild nich frie verschuven köönt orr dat den Textopbuu stöört, kiekt Se toerst, wat bi **Format | Grafik**, Registerkoort **Layout**, anklickt is!

Nix bi Format | Grafik?

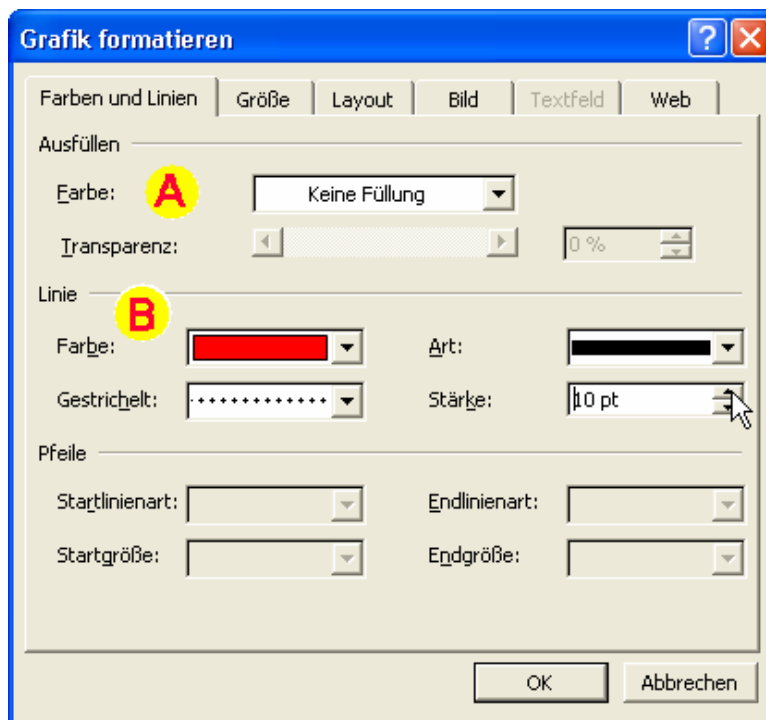
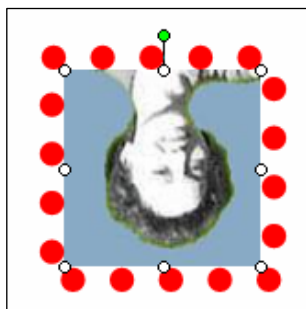
De letzte Befehl in't Menü **Format** is jümmer een, de sik mit en grafisches Objekt befaat. He kann **Format | Objekt** heten orr **Format | ClipArt** orr **Format | Grafik** orr **Format | AutoForm**, avers jümmers is dat grafische Objekt meent, dat jüst markeert is. Un wenn de Befehl hellgries un nich to bruken is, denn... ja denn is sachs keen Grafik markeert! Kiekt Se na, wat Se ehr Bild ok anklickt hebbt!

De Dialog **Format | Grafik** is en heel wichtige Dialog. För alle grafischen Objekte warrt hier de Formate, also de Eigenschaften, instellt. In Word gifft dat en ganze Menge an grafische Objekte, mit de Se bald veel Spaaß hebben warrt. För alle gelt düsse Dialog **Format | Grafik**. He heet vun Fall to Fall anners, avers he is meist jümmers glik. Dat lohnt sik also, em good to kennen. Nau dat doot wi nu. Wat Se nu lehrt, köönt Se later bi de ünnerscheidlichsten Objekte anwenden!

Klickt Se dat Foto an un gaht Se na **Format | Grafik**.

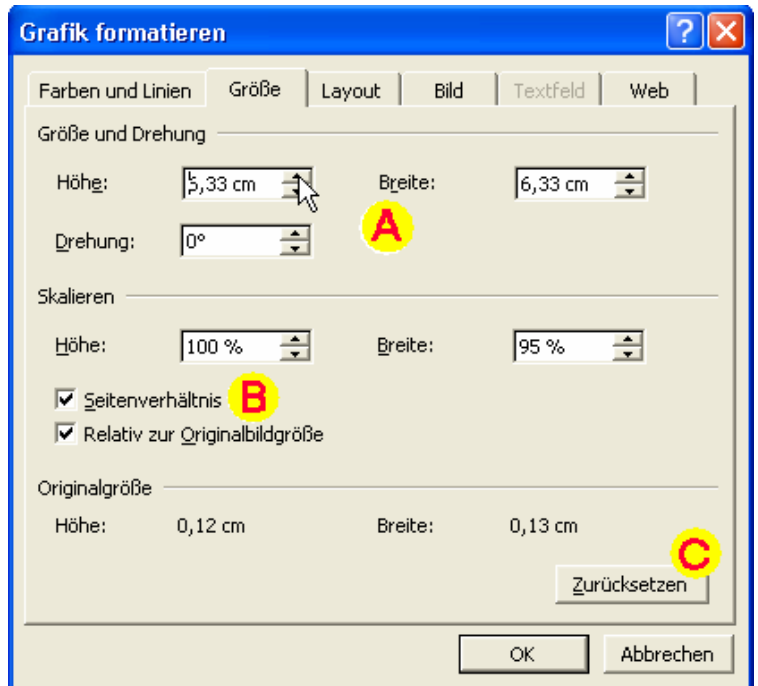
Registerkoort Farben und Linien

- Beriek **Ausfüllen A**: Hier köönt Se Biller en bunten Achtergrund geven. Avers bloots denn, wenn dat Bild nich en Rechteck utfüllt. Bi en Porträtfoto geht dat also nich.
- Beriek **Linie B**: Gifft dat Bild en Rahmenlinie – jümmers ganz rümmer, enkelte Sieden geht leider nich. De veer Feller **Farbe**, **Gestrichelt**, **Art** und **Stärke** sünd licht to beherrschen. Speelt Se mit rüm! In düt Bild hett Mina Muster en 10 pt dicke Rahmen vun rode Pünkt kregen.
- So süht se dormit ut. (De Koppstand kümmt natürlich vun't Dreihn, nich vun'n Rahmen.)

Registerkoort GröÙe

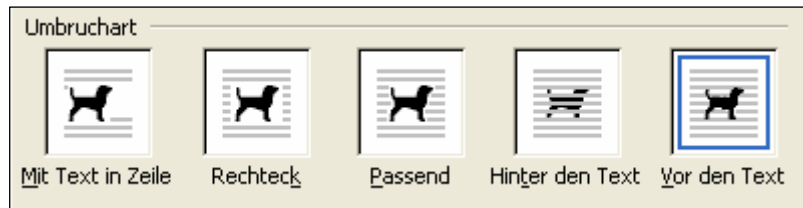
- In'n Beriek **GröÙe und Drehung A** köönt Se in Tallen jüst dat instelln, wat wi dör Trecken an de Anfaters un an den grönen Dreihpunkt al freihaanig instellt hebbt. Wenn't mal millimeterakkraat ween mutt, is düt hier also nütt.
- Wenn Se hier Hööcht un Breed verstellt, ännert sik dat annere Maat automatisch mit! De Proporschoon vun dat Bild blifft also bestahn. Wenn Se avers den Hoken in den lütten Kassen **Seitenverhältnis B** wegklickt, köönt Se ok de Breed un Hööcht enkelt verstellen.
- En Klick op den Knoop **Zurücksetzen C** versett dat Bild trüch in de Oginaalgrött.

Registerkoort Layout

Düsse Registerkoort regelt, woans de Text un dat Bild mitnanner utkaamt – de so nöömte **Ümbrook** (hoochdüütsch:

Umbruch) orr **Textfluss**. Dat is heel wichtigst. Test Se alle Indrääg in en egen Word-Dokument!

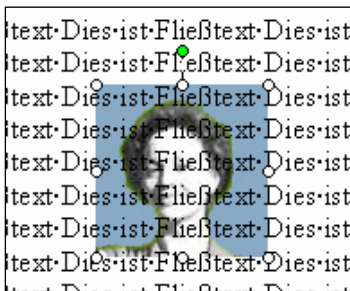
- **Mit Text in Zeile** bewirkt, dat dat Bild as en Bookstaav behandelt warrt. Dat kennt Se.
- **Rechteck**: Fließtext flüüt rechteckig üm de Grafik rüm. Dat Bild is frie to dreihn un to verschuven. So süht dat ut. →
- **Passend**: Fließtext flüüt üm de Foorm vun de Grafik rüm, wenn de Grafik nich rechteckig is. Bi en rechteckige Grafik süht dat jüst so ut as **Rechteck**. Dat Bild is liekso frie to dreihn un to verschuven.
- Wenn Se en rechteckiges Bild beten dreiht, köönt Se den Ünnerscheid twüschen **Rechteck** un **Passend** goot ünnersöken. Nernn is so en Vergliek wiest.

Dat Bild linkerhand wiest den Ümbrook **Passend**. Wi seht, dat sik de Text an dat Bild antosmegen versöcht. Dorgegen is de Ümbrook rechterhand **Rechteck**. De Text bildt en grotes Rechteck üm dat verkippte Bild, as wenn dat Ganze nochmal in en waagrechten Rahmen sitten dä. Dat kümmt hier avers ok op an, welk Afsatz-Utrichten Se wählt hebbt. Bi de twee Biller baven is de Utrichten vun den Afsatz jümmers linksbünnig , bi de twee Biller nerrn is de Utrichten Blocksatz . De Ünnerscheid is besünners bi den Ümbrook **Passend** to sehn: De Text smeegt sik nu veel glatter an dat Bild an. Bi Blocksatz bindt de Text ok an de Billerkanten rein! – Bi den **Rechteck**-Ümbrook maakt dat dorgegen nich so'n groten Ünnerscheid.

Probeert Se ok de rechtsbünnige Utrichten!

- **Hinter den Text:** De Text verdeckt de Grafik. Dat Bild is frie to dreihn un to verschoven. Avers Wohrschu – dat is vigeliensch, en Bild antoklicken, dat vun Text todeckt is!
- So as linkerhand süht dat ut. – Noch is dat Bild markeert; wenn Se nu avers wedder in den Text klickt, is de Markeern weg, un Se kriggt dat Bild bloots mit Tricks wedder tofaat!
- **Vor den Text:** De Grafik verdeckt den Text. Dat kennt Se al.

Bi **Hinter den Text** un **Vor den Text** kriggt Text un Grafik nix vun'nanner to merken. In alle annern Fäll mutt de Text jichenswie för de Grafik Platz maken!

Registerkaart Bild

- In'n Beriek **Zuschneiden A** köönt Se baven, nerrn, links orr rechts en Deel vun't Bild unsichtbor maken. He warrt avers nich löscht, sünnern lett sik wedder vördag halen – wenn Se hier de Tosniederwerte op null stellt.
- Düt Foto woor vun linkerhand tosmeden.
- In'n Beriek **Bildsteuerung** köönt Se Helligkeit un Kontrast **B** in dat

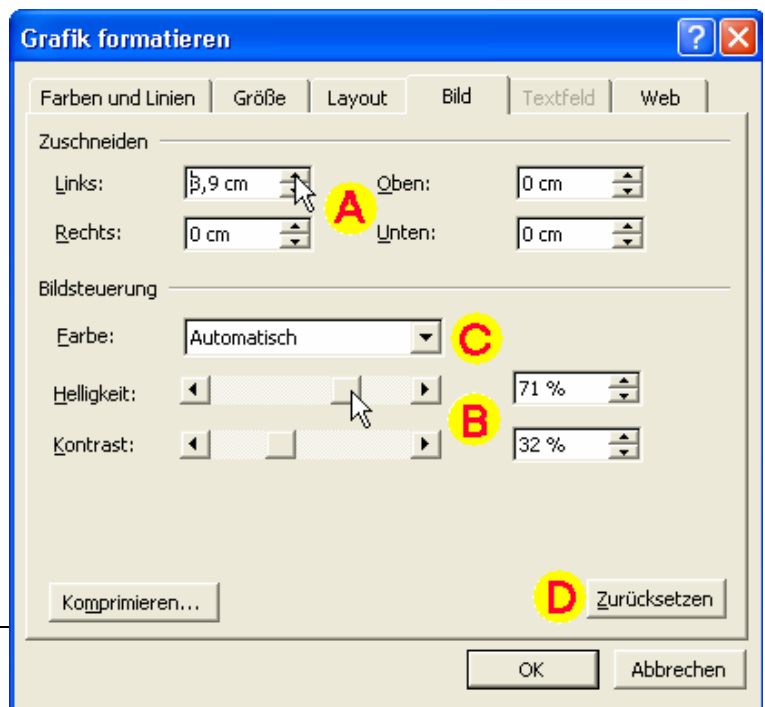
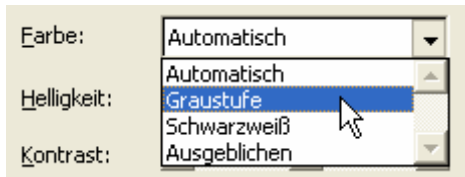
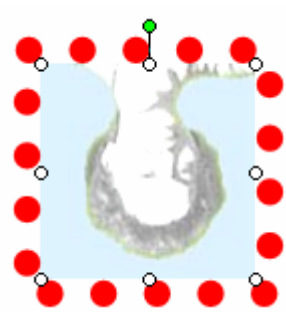

Bild sülven regeln – entweder mit de Schuuvreglers linkerhand orr mit de Tallenfeller rechterhand. De Instelln bi Helligkeit un Kontrast gelt natüürlich bloots för dat Bild sülven, nich för en Rahmen – wenn Se en sett hebt.

- Dat giff ok vorgeven Weerte in de Liste **Farbe C**.
- Probeert Se de Indrääg in düsse Liste dör! De Indrag **Graustufen** maakt ut dat Bild dat, wat wi as Swattwitbild kennt, wiessed **Schwarzweiß** ehrder en billigen Kopeerer liek süht.

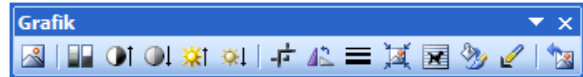
En Farvbild wartt in'n Griesstopen-Bild ümwannelt

- De Knoop **Zurücksetzen D** versett dat Bild wedder in den Normaaltoestand.

De twee annern Registerkoorten bruukt wi nich.

De Grafik-Symboolliest

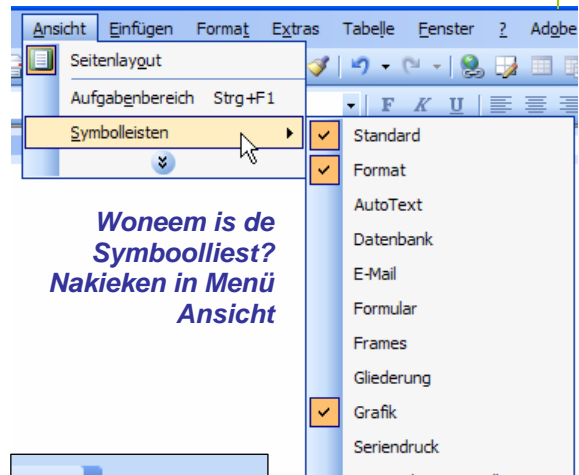
To de wichtigsten Befehle in den Dialog **Format | Grafik** giff dat Afkörten – op de Symboolliest **Grafik**. Düsse Symboolliest schull vun sülven vörtüüg kamen, sodraad Se en Grafik anklick (also markeert). Mehrst is se en frie sweven lütt Fenster, se kann sik avers ok an en annern Symboolliest anhangt hebben.

De Grafik-Symboolliest in Word XP (links) un Word 2003 (rechts). Bloots de Klöör is anners

Keen Symboolliest to sehn!

Is de Grafik markeert? Un keen Grafik-Symboolliest to sehn? Denn gaht Se mal in Menü **Ansicht | Symbolleiste**. Steiht dor en Hoken bi **Grafik**? Wenn nich: **Grafik** anklicken, de Symboolliest kümmt nu. Wenn doch: oha, denn hett sik de Symboolliest jichenswo verkrapen. Geern backt se sik an annern Symboolliesten ran. Kiekt Se an den bövern orr neddern Fensterrand: Backt dor jichenswo en Symboolliest, de dor nich weer? Klickt Se wesselwies op dat Bild un in den Text. Jeden Mal, wenn Se op't Bild klickt, schull de

Woneem is de Symboolliest? Nakieken in Menü Ansicht

Symboolliest opduken. – Wenn Se ehr funnen hebt, köönt Se ehr vörn an den Riffelstrich afrieten un as frie sweven Fenster rümhangen laten.

De Grafik-Symboolliest

Symbool Funkschoon

Niege Grafik infögen

Klöö: De vörgeven Werte

Mehr Kontrast, weniger Kontrast

Mehr Helligkeit, weniger Helligkeit

Dat **Zuschneiden**-Warktüüg. Tosnieden per Muus geht so:

- Symbol anklicken.
- Dat Symbol backt an de Muus, de Bildrahmen ännert sik.
- Mit dat Symbol an de Muus an'n Rahmen trecken.
- Symbol utknipsen.

Üm 90° na links dreihn. Dat klappt ok, wenn Se dat Bild tovöör al verkippt hebbt – utprobeern!

En paar slichte Rahmenlinien to Utwahl

Biller komprimeeren, d.h. ehr Dateigrött verringern

Textfluss. De Utwahl vun de **Umbrucharten** op de Registerkoort **Layout** – mit noch mehr Ünnerotypen

Den **Grafik formatieren**-Dialog apen maken

Transparente Klöö bestimmen

Versett dat Bild in den Oginaaltostand.

Bild transparent maken

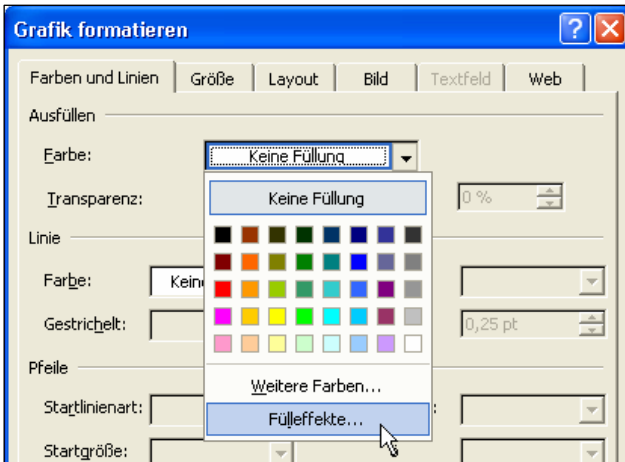
Hett Ehr Bild en meistto gliedklöörigen Achtergrund? Denn köönt Se den Achtergrund ok transparent maken. Probeert Se düt:

- Klickt Se dat Symbol **Transparente Farbe bestimmen** an. Dat blifft an de Muus backen.
- Klickt Se dormit op den Achtergrund vun't Bild. De warrt transparent. Dat heet: De Klöö, de Se bi't Klicken drapen hebbt, warrt överall op „dörsichtig“ sett.

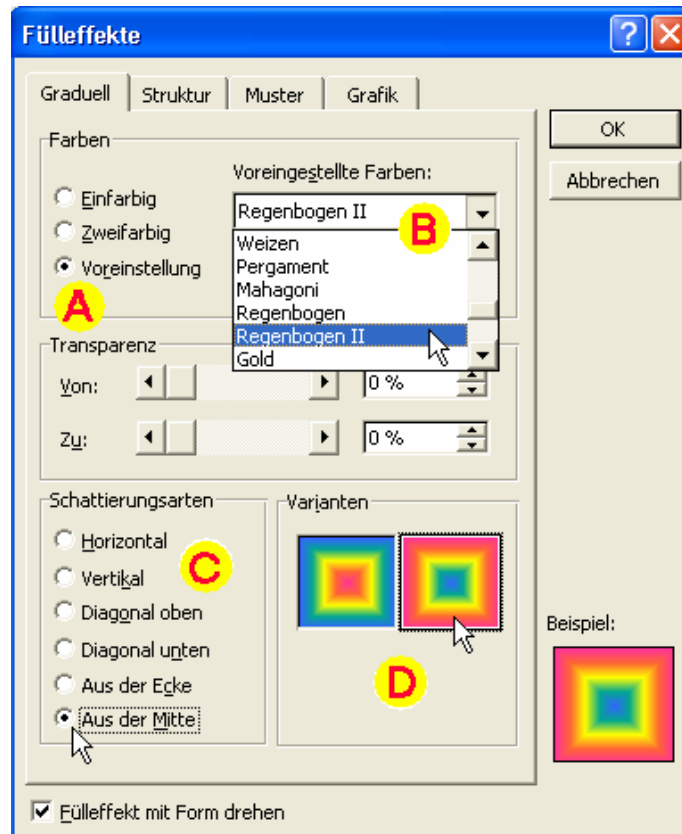

- Wenn Se dat Bild en Rahmen geven harrn, maakt Se em nu weg (**Format | Grafik**, Registerkoort **Farben und Linien**, Beriek **Linie**, Liste **Farbe: Indrag Keine Linie** utwählen).

- Geevt Se dat Bild den Ümbrook **Passend**.

- De Fließtext passt sik nu an de Foorm vun't Bild an!
- Nu geevt Se dat Bild en Achtergrundklöör. Dat güng betherto nich, wioldat ja al een dor weer, avers sodraad Se een Klöör op „transparent“ sett hebt, köönt Se an de ehr Steed an anner Achtergrundklöör defineern.
- Dat geht avers noch beter! Wählt Se in **Format | Grafik** bi **Ausfüllen** den Indrag **Fülleffekte**.
- De **Fülleffekte**-Dialog geht op. Gaht Se op de Registerkoort **Graduell**.

- Hier kriggt Se Klöörverlööp! De Opschoonen **Einfarbig** un **Zweifarbig** sünd ja ganz schön – dor köönt Se sülvten Klöören bestimmen, de in'nanner verlopen schallt. De beste Klöörpott is avers de Opschoon **Voreinstellung A**.
- Ut en Liste **B** (mit Rullbalken!) köönt Se fertige Komposischoonen wählen. Nernn seht Se in de Vörschau, wa dat utsüht; in welk Geometrie se verlopen schallt, söcht Se sik avers wedder sülvten ut, nämli mit de **Schattierungsarten C**. Probeert Se alle dör!

- Jeden **Schattierungsart** hett bet to veer **Varianten D**, vun de Se denn endlich dör Klick en utwählt. **OK, OK**.

So etwa süht en niege Achtergrund ut.

Ünnersöcht Se in'n **Fülleffekte**-Dialog ok de Registerkoorten **Struktur, Muster** un **Grafik!**
Se seht, Word kann allerbest mit Biller ümgahn.